

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

หลักภาษา และการใช้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไธย์

อาจารย์ประนอม วิบูลย์พันธุ์

ผู้ตรวจ

รองศาสตราจารย์ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา

รองศาสตราจารย์อมรวิภา เล็กเวียงสินธุ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชน้อย สติระอังกูร

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไธย์

สงวนลิขสิทธิ์

สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๕๖

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

๗๐๑ ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐-๒๒๔๓-๘๐๐๐ (อัตโนมัติ ๑๕ สาย), ๐-๒๒๔๓-๑๘๐๕

แฟกซ์ : ทุกหมายเลข, แฟกซ์อัตโนมัติ : ๐-๒๒๔๑-๔๑๓๑, ๐-๒๒๔๓-๗๖๖๖

website : www.iadth.com

คำนำ

หนังสือเรียน **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เล่มนี้ สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสังเกตลักษณะภาษาไทย สามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดมิติอื่น ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสังเคราะห์ การคิดประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจภาษา การตระหนักรู้คุณค่าของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นเครื่องมือการสื่อสารและมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย

การนำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น ๒ ตอน **ตอนที่ ๑ เรียนรู้หลัก ประจักษ์ภาษา** มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร **ตอนที่ ๒ พัฒนาทักษะสื่อสาร** มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการใช้ทักษะทางภาษาแต่ละด้าน ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ ตอนท้ายบทเรียนแต่ละเรื่องมีการสรุปความรู้ที่กระชับ เข้าใจง่าย มีประเด็นสำคัญที่นักเรียนควรคิดพิจารณา รวมทั้งมีกิจกรรมเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนฝึกคิดและฝึกปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจภาษาและมีความชำนาญในการใช้ทักษะทางภาษามากยิ่งขึ้น

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนเล่มนี้จะมีประโยชน์แก่การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หากมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหนังสือเรียน คณะผู้จัดทำขอน้อมรับด้วยความขอบคุณ และจะนำไปพัฒนาคุณภาพของหนังสือเรียนเล่มนี้ต่อไป

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ ๑ เรียนรู้หลัก ประจักษ์ภาษา	๕
ลักษณะของภาษาไทย	๖
องค์ประกอบของพยางค์และคำ	๙
หลักการเขียนสะกดคำ	๑๖
หลักการสร้างคำในภาษาไทย	๒๕
การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค	๓๕
ระดับภาษา	๔๑
ราชาศัพท์	๔๘
การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท	๕๖
อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น	๗๒
การวิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๘๓
ตอนที่ ๒ พัฒนาทักษะสื่อสาร	๙๔
การอ่าน	๙๖
การอ่านออกเสียงประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง	๙๖
• การอ่านออกเสียงประเภทร้อยแก้ว	๙๖
• การอ่านออกเสียงประเภทร้อยกรอง	๑๑๐
การอ่านจับใจความ	๑๑๙
• การอ่านจับใจความข่าว	๑๑๙
• การอ่านจับใจความเรื่องสั้น	๑๒๒
• การอ่านจับใจความนวนิยาย	๑๓๐
• การอ่านจับใจความวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑๓๒
• การอ่านจับใจความบทโฆษณา	๑๓๔
• การอ่านจับใจความปาฐกถา	๑๓๕
• การอ่านจับใจความบทความประเภทเทศนา	๑๓๗

เรียนรู้หลัก ประจักษ์ภาษา

ตัวชี้วัด

- อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๑)
- ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๒)
- ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๓)
- แต่งบทร้อยกรอง (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๔)
- วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๕)
- อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๖)
- วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ท ๔.๑ ม. ๔-๖/๗)

แผนผังสาระการเรียนรู้

• การอ่านจับใจความบทร้อยกรองร่วมสมัย	๑๓๙
• การอ่านจับใจความบทเพลง	๑๔๑
• การอ่านจับใจความบทความยาว	๑๔๒
• การอ่านจับใจความคำขวัญ	๑๔๔
การอ่านเพื่อพัฒนาความคิด	๑๔๕
มารยาทในการอ่าน	๑๕๕

การเขียน

การเขียนแสดงทรรศนะ	๑๕๖
การเขียนโต้แย้ง	๑๖๓
การเขียนโน้มน้าวใจ	๑๖๘
การเขียนเชิญชวน	๑๗๑
การเขียนโครงการและรายงานการดำเนินโครงการ	๑๗๔
การเขียนรายงานการประชุม	๑๗๙
การกรอกแบบรายการ	๑๘๗
การเขียนเรียงความเกี่ยวกับอุดมคติ	๑๙๑
การเขียนย่อความ	๑๙๙
การเขียนเรื่องสั้น	๒๑๔
การประเมินคุณค่าของงานเขียน	๒๒๓
การเขียนรายงานเชิงวิชาการและการเขียนอ้างอิงข้อมูลสารสนเทศ	๒๔๔
การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	๒๔๙
มารยาทในการเขียน	๒๕๒

การฟัง การดู และการพูด

การวิเคราะห์เรื่องและประเมินเรื่องที่ฟังและดู	๒๕๔
การพูดสรุปความคิดและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	๒๕๘
การพูดอภิปราย	๒๖๑
การพูดแสดงทรรศนะ	๒๖๕
การพูดโน้มน้าวใจ	๒๖๘
มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๒๗๕

จุดประกายโครงการ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย เป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเองที่แตกต่างไปจากภาษาอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ ถือเป็นเอกลักษณ์ทางภาษา เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของไทย การเรียนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องศึกษาลักษณะของภาษาไทยให้เข้าใจ

ลักษณะของภาษาไทย มีดังนี้

๑. ภาษาไทยมีลักษณะเป็นภาษาคำโดด คำไทยเดิมส่วนมากเป็นคำพยางค์เดียว เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ดิน น้ำ ลม ไฟ เมื่อจะกล่าวข้อความใด ๆ ก็นำคำต่าง ๆ มาเรียงให้เข้ากันเป็นประโยค เช่น ฉันรักคนยิ้มเป็น

๒. ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำที่นำมาเรียงเข้าเป็นประโยคเหมือนภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น ๆ เช่น

ภาษาอังกฤษ เช่น I **go**. She **goes**. We are **going**.

ภาษาไทย เช่น ฉัน**ไป** เธอ**ไป** เรากำลัง**ไป**

จะเห็นว่าคำกริยาต่าง ๆ ไม่เปลี่ยนแปลงในภาษาไทย

๓. การเรียงกลุ่มคำสลับที่กันทำให้ความหมายเปลี่ยนไป เช่น

ไปไม่ได้ - ไม่ได้ไป   น้อยใจ - ใจน้อย   กลัวไม่จริง - จริงไม่กลัว

นอกบ้าน - บ้านนอก   ใจดี - ดีใจ   น้ำตก - ตกน้ำ

๔. การเรียงตำแหน่งคำในประโยคต่างกัน

ทำให้ความหมายและหน้าที่ของคำเปลี่ยนไป เช่น

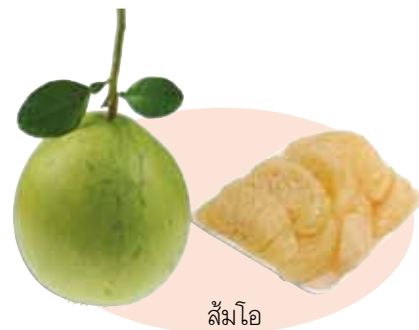
ลิงโล่เด็ก - เด็กโล่ลิง   เขารักเธอ - เธอรักเขา

ประธานในประโยคแรกกลายเป็นกรรมในประโยคหลัง

๕. ภาษาไทยส่วนใหญ่จะเรียงคำขยายไว้ข้างหลังคำหลัก

เช่น ส้มโอ**หวาน** ข้าวสาร**ขาว** ลูกสาว**สวย** เด็ก**ดี** ปลา**ใหญ่**

รส**อร่อย**

ส้มโอ

๖. ภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์และรูปวรรณยุกต์ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป เช่น

เขาใส่เสื้อ**ขาว**ไปหา**ข่าว**แล้วไปกิน**ข้าว**ที่ศูนย์การค้า

ลูก**จ๋า**ร้องให้**จ้า**บอก**ป้าจ๋า**ว่าหนูจะไปหาพ่อ

๗. คำไทยบางคำมีความหมายหลายอย่าง การที่จะรู้ความหมายของคำจะต้องพิจารณาจากข้อความ ประโยค หรือบริบท ถ้าอ่านเพียงคำเดียวอาจไม่ทราบความหมายที่แท้จริง เช่น

คืบนี้เขาจะ**คืบ**สมบัติต่าง ๆ ให้เจ้าของ

คืบ หมายถึง กลางคืบ, กลับคืบ

เขาเป่า**เขา**บน**เขา**

เขา หมายถึง ผู้ที่เรากล่าวถึง เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓, สิ่งที่ยกออกมาจาก

หัวสัตว์, เนินที่เนินสูงขึ้นไปเป็นจอมเด่น

เขา**ขัน**เมื่อเห็นไก่**ขัน**บน**ขัน**

ขัน หมายถึง หัวเราะ, อาการร้องอย่างหนึ่งของไก่, ภาชนะสำหรับตักหรือใส่น้ำ

๘. ภาษาไทยมีตัวสะกดตรงตามมาตรา เช่น จัน วัน ขัน รัก บ้าน คิด ลิง ยกเว้นคำเขมรบางคำที่เป็นคำพยางค์เดียวหรือสะกดตรงมาตรา เช่น แซ (พระจันทร์) อวย (ให้) บาย (ข้าว) เลิก (ยก) แต่สังเกตว่าคำภาษาอื่นเราต้องแปลอีกครั้งจึงจะเข้าใจ ส่วนคำภาษาไทยเข้าใจได้ทันที

๙. ภาษาไทยไม่ใช้เครื่องหมายทศนิยม เช่น ขัน สาด จัน ลัน ส่วนภาษาอื่น ๆ จะมีเครื่องหมายทศนิยม เช่น ขวรรค์ ศาสตร์ จันท์ สวรรค์ การ์ด फिल्म ฟาร์ม ซอลค์

สรุปความรู้

ภาษาไทยมีลักษณะดังนี้

๑. ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด
๒. ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำที่นำมาเรียงเข้าเป็นประโยค
๓. การเรียงกลุ่มคำสลับที่กันทำให้ความหมายเปลี่ยนไป
๔. การเรียงตำแหน่งคำในประโยคต่างกันทำให้ความหมายและหน้าที่ของคำเปลี่ยนไป
๕. ภาษาไทยส่วนใหญ่จะเรียงคำขยายไว้ข้างหลังคำหลัก
๖. ภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์และรูปวรรณยุกต์ที่ทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป
๗. คำไทยบางคำมีความหมายหลายอย่าง จะรู้ความหมายได้เมื่อเข้าสู่ประโยค
๘. คำไทยมีตัวสะกดตรงตามมาตรา
๙. คำไทยไม่ใช้เครื่องหมายทศนิยม

สรุปลักษณะและการใช้ภาษาไทย <http://www.kroobannok.com/33023>

๑. ภาษาไทยมีลักษณะอย่างไร จึงเรียกว่าเป็นภาษาคำโดด
๒. การเรียงลำดับคำในประโยคของภาษาไทยสามารถบอกอะไรเกี่ยวกับคำได้บ้าง
๓. โครงสร้างประโยคในภาษาไทยเป็นอย่างไร
๔. วรรณยุกต์มีความสำคัญอย่างไรในภาษาไทย
๕. คำบางคำมีความหมายหลายอย่าง นักเรียนมีวิธีสังเกตความหมายของคำอย่างไร

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเรียงกลุ่มคำสลับที่กันแล้วความหมายเปลี่ยนมา ๕ ตัวอย่าง
๒. ให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยคสลับที่กันแล้วทำให้ความหมายและหน้าที่ของคำเปลี่ยนมา ๕ ประโยค
๓. ให้นักเรียนแต่งประโยค ๕ ประโยค แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์แล้วทำให้ความหมายเปลี่ยน
๔. ให้นักเรียนแต่งประโยค ๔ ประโยคที่แสดงว่าคำไทยคำเดียวเมื่อเข้าประโยคแล้วจึงจะรู้ความหมายดังต่อไปนี้
  - ๔.๑ ฉัน
  - ๔.๒ กัน
  - ๔.๓ สาว
  - ๔.๔ ชาย
๕. ให้นักเรียนทำสมุดภาพ หาภาพและเขียนคำไทยประกอบภาพมา ๑๐ ภาพ
๖. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจัดอภิปรายในหัวข้อ “รู้คุณค่าภาษาไทย” หน้าชั้นเรียน
๗. ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำไทยต่อไปนี้ อย่างละ ๕ คำ
  - ๗.๑ คำเรียกญาติ
  - ๗.๒ ชื่อสัตว์
  - ๗.๓ ชื่อเครื่องใช้ต่าง ๆ
๘. ให้นักเรียนจัดนิทรรศการ “ภาษาไทย : เอกลักษณ์ไทย” แสดงประวัติความเป็นมาของภาษาไทย ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย และปลูกจิตสำนึกการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

ภาษาทุกภาษาประกอบขึ้นจากหน่วยย่อย ๆ หลายหน่วยมาประกอบเข้าด้วยกัน หน่วยย่อยในภาษาประกอบกันเข้าเป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ภาษาไทยแล้วจะพบหน่วยย่อยไปจนถึงหน่วยที่ใหญ่กว่า ได้แก่ พยางค์ คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ ทุกหน่วยในภาษาล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ การเรียนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจตั้งแต่หน่วยย่อยของภาษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาภาษาในขั้นที่สูงขึ้นต่อไป ในบทนี้จะกล่าวถึงพยางค์และคำซึ่งเป็นหน่วยย่อยพื้นฐานที่สำคัญในภาษาไทย

พยางค์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาแต่ละครั้ง ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ พยางค์ทุกพยางค์จะต้องมีเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ บางพยางค์ก็อาจมีเสียงพยัญชนะสะกดประกอบด้วย เช่น

พิมพ์	๑ พยางค์ ๑ คำ
แม่พิมพ์	๒ พยางค์ ๑ คำ
สำนักพิมพ์	๓ พยางค์ ๑ คำ

ส่วนประกอบของพยางค์ มีดังนี้

๑. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ พยางค์ชนิดนี้เรียกว่า ประสม ๓ ส่วน เช่น กา ตา ดี ไป นา แม่

กา	=	ก (พยัญชนะ) + -า (สระ) + วรรณยุกต์เสียงสามัญ (ไม่มีรูป)
แม่	=	ม (พยัญชนะ) + -เ- (สระ) + - (วรรณยุกต์ รูปเอก เสียงโท)
๒. พยัญชนะ + สระ + ตัวสะกด + วรรณยุกต์ พยางค์ชนิดนี้เรียกว่า ประสม ๔ ส่วน เช่น บ้าน นื่อง แจ่ม

บ้าน	=	บ (พยัญชนะ) + -า (สระ) + น (ตัวสะกด) + - (วรรณยุกต์ รูปโท เสียงโท)
แจ่ม	=	จ (พยัญชนะ) + -เ- (สระ) + ม (ตัวสะกด) + - (วรรณยุกต์ รูปเอก เสียงเอก)
๓. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ + ตัวการันต์ พยางค์ชนิดนี้เรียกว่า ประสม ๔ ส่วนพิเศษ เช่น เลห์ ฟ่าห์ สี่ห์ เมล์

เลห์	=	ล (พยัญชนะ) + -เ- (สระ) + - (วรรณยุกต์ รูปเอก เสียงโท) + ห (ตัวการันต์)
เมล์	=	ม (พยัญชนะ) + -เ- (สระ) + วรรณยุกต์เสียงสามัญ (ไม่มีรูป) + ล (ตัวการันต์)
๔. พยัญชนะ + สระ + ตัวสะกด + วรรณยุกต์ + ตัวการันต์ พยางค์ชนิดนี้เรียกว่า ประสม ๕ ส่วน เช่น แพทย์ ลิทธิ์ โรจน์ ฤทธิ์

ลิทธิ์	=	ส (พยัญชนะ) + -ิ (สระ) + ท (ตัวสะกด) + วรรณยุกต์เสียงเอก (ไม่มีรูป) + ธิ (ตัวการันต์)
โรจน์	=	ร (พยัญชนะ) + -โ- (สระ) + จ (ตัวสะกด) + วรรณยุกต์เสียงโท (ไม่มีรูป) + น (ตัวการันต์)

คำว่า เสาร์ ไมล์ เยาว์ ถือเป็นคำที่ประสม ๕ ส่วน เพราะมีพยางค์ที่ประสมสระอำ ไอ โอ เอา ซึ่งถือว่า อำ (อะ + ม) อยู่ในแม่ กม ไอ โอ (อะ + ย) อยู่ในแม่ เกย และเอา (อะ + ว) อยู่ในแม่ เกว ฉะนั้น พยางค์หนึ่งจะต้องมีอักษรประสมกันอย่างน้อย ๓ ส่วนขึ้นไป

พยัญชนะต้น คือ พยัญชนะที่ประสมกับสระ อาจมีพยัญชนะตัวเดียว เช่น การ **ชา**ณ **สา**น หรือพยัญชนะประสม ๒ ตัว คือ อักษรนำ เช่น **ฉ**วิล **ข**นม **ส**งบ อักษรควบ เช่น **ป**ลา **ก**ว **ท**ราย **ไ**ช **ร** และถ้าจะแยกพยางค์ให้เขียนว่าเป็นพยัญชนะต้น หรือถ้าเป็นพยัญชนะประสมให้เขียนว่าเป็นอักษรนำหรืออักษรควบ

กวาง

สระ คือ เสียงที่เปล่งจากลำคอโดยตรง เมื่อประสมกับพยัญชนะมีรูปเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ดังนี้

๑. ในแม่ ก กา ส่วนใหญ่มีรูปสระคงที่ จะมีเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อย เช่น

๑.๑ **สระอะ** มักจะประวิสรรชนีย์ เช่น มะระ ชะนี กระทะ แต่บางคำลดวิสรรชนีย์ เช่น ณ ธ อณู

๑.๒ **สระอี** ต้องเติมตัว “อ” เข้าไปด้วย เช่น มือถือ

๑.๓ **สระเอะ** เมื่อประสมกับตัว ก + วรรณยุกต์โท ต้องลดรูปสระ ใช้แต่ไม้ไต่คู้ข้างบน คือ กิ (เก๊ะ)

๑.๔ **สระอ** ส่วนใหญ่มี “อ” อยู่ จะลดตัว อ บ้าง เช่น **บ บั** (ไม่) **จ**รลี **ท**รชน

๒. เมื่อสระมีตัวสะกดต่าง ๆ จะใช้รูปสระดังนี้

๒.๑ **สระอะ** เปลี่ยนวิสรรชนีย์ เป็นไม้หันอากาศ เช่น กัณ (ก + อะ + น = กัณ)

ขัน (ข + อะ + น = ขัน)

๒.๒ **สระเอะ แอะ** เปลี่ยนจาก ะ ใช้ เ้ และ แะ ใช้ เ้ เช่น เล็ก (ล + เอะ + ก = เล็ก)

แข็ง (ข + แอะ + ง = แข็ง)

๒.๓ **สระโอะ** ลดรูปเมื่อมีตัวสะกด เช่น นก (น + โอะ + ก = นก)

ลด (ล + โอะ + ด = ลด)

๒.๔ **สระเอาะ** เปลี่ยนจาก ะ ใช้ ือ เช่น ล็อก (ล + เอาะ + ก = ล็อก)

ล็อก (ข + เอาะ + ก = ล็อก)

๒.๕ **สระอ** ลดรูป อ เมื่อมีตัว “ร” สะกด เช่น พร (พ + อ + ร = พร)

จร (จ + อ + ร = จร)

ตัวสะกด คือ พยัญชนะที่ประสมอยู่ท้ายสระ อาจมีพยัญชนะตัวเดียว หรือเป็นพยัญชนะประสมก็ได้ ในภาษาไทยมาตราตัวสะกดมีทั้งหมด ๘ มาตรา คือ มาตรา กก กต กบ กน กง กม เกย เกว ส่วนมาตรา ก กา เป็นพยัญชนะประสมสระ ไม่มีตัวสะกด

ตัวอย่าง

ตัวสะกดเป็นพยัญชนะตัวเดียว เช่น **ฉั**น **ขั**น **ปั**น **รัก** **มาก**

ตัวสะกดเป็นพยัญชนะที่เป็นอักษรควบ เช่น **บุ**ตร **จั**กร ตัวสะกด คือ ตร กร

วรรณยุกต์ มี ๔ รูป ได้แก่ ˊ ˊˊ ˋ ˋˋ ๕ เสียง ได้แก่ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา พยางค์ทุกพยางค์แม้ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่มีเสียงวรรณยุกต์อยู่ด้วย เช่น

มา - ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสามัญ

ขา - ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่มีเสียงวรรณยุกต์จัตวา

มาก - ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่มีเสียงวรรณยุกต์โท

ตัวการันต์ คือ พยัญชนะที่ไม่ต้องการออกเสียง และใช้เครื่องหมายทดแทนตามตำแหน่งข้างบน ตัวการันต์นี้มีไว้เพื่อรักษารูปของคำเดิม เพื่อให้รู้ที่มาของคำ ซึ่งมักเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น เช่น ลักษณะณ์ จันทร์ ฟาร์ม์ फिल्ม ในคำภาษาบาลีและสันสกฤตมักมีตัวการันต์อยู่ท้ายพยางค์ จึงเรียกว่า การันต์ แปลว่า อักษรสุดท้าย

ตัวอย่าง

ตัวการันต์ที่มีพยัญชนะตัวเดียว เช่น สง**ขั**ม อง**คั**ม อง**กั**ม

ตัวการันต์ที่มีพยัญชนะสองตัว เช่น พัก**ตรั** กาณ**จัน** ลักษณะ**ณั**

ตัวการันต์ที่มีพยัญชนะสามตัว เช่น ลักษณะ**ณั**

ตัวการันต์ที่มีรูปสระประกอบ เช่น บริสุ**ทธิ** รามเกียรติ**์** มหาหิง**คุ** สฤ**ษ**ดี

คำ มีความหมายต่างกัน ดังนี้

๑. คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ ซึ่งจะมีความหมายเสมอ เจ้าของภาษาจะเข้าใจได้ทันที เช่น

กล้วย ๑ พยางค์ ๑ คำ

ชะนี ๒ พยางค์ ๑ คำ

ลับประด ๓ พยางค์ ๑ คำ

ลับประด

๒. คำ ในตำราจันทศาสตร์ หมายถึง

๒.๑ พยางค์ในแต่ละวรรคของคำประพันธ์ทุกชนิด เช่น กลอนแปด มีวรรคละ ๘ คำ

๒.๒ คำกลอนในบทละคร คำกลอน หมายถึง คำร้องท่อนหนึ่ง คือ ๑ คำกลอนมี ๒ วรรค เรียกว่า ๑ คำ ดังปรากฏในบทละครต่อไปนี้

เมื่อนั้น
พลอบประโลมลูกน้อยกลอยใจ

องค์มะเดหวีศรีใส
แล้วพาไปเก็บบุหงาสารพัน

→ ๑ คำกลอน
→ ๑ คำกลอน

๑ ๒ คำ ๑

อิเหนา : รัชกาลที่ ๒

องค์ประกอบของคำ

คำของทุกภาษาจะประกอบด้วยหน่วยย่อย ๆ เป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้น คำมีองค์ประกอบ ๒ ส่วน คือ รูปกับเสียง และความหมาย เช่น

คำ	รูป + เสียง	ความหมาย
ม้า	ม (พยัญชนะ) + สระอา + รูปวรรณยุกต์โท (เสียงวรรณยุกต์ตรี)	สัตว์ชนิดหนึ่ง ใช้ขี่เป็นพาหนะ

คำจะแบ่งประเภทเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. คำพยางค์เดียว เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ

๒. คำ ๒ พยางค์ เช่น มะลิ กะทิ มะระ

๓. คำหลายพยางค์ เช่น มะละกอ สาละวน มโหรี กระโดดกระเดก

คำ ๑ คำ จะต้องมีความหมายอย่างน้อย ๑ ความหมายเสมอ และคำบางคำมีความหมายได้มากกว่า ๑ ความหมาย ถ้าเรียงคำเข้าประโยคจึงจะรู้ความหมายที่แท้จริง เช่น ฉันทัน กัน

นักภาษาศาสตร์เรียกหน่วยในภาษาที่เล็กกว่าคำและมีความหมายเสมอว่า “หน่วยคำ” (morpheme) เช่น

ตุ๊กตาทอง

คำ	พยางค์	หน่วยคำ	ความหมาย
ชาวเกาะ	๒ พยางค์	๒ หน่วย	ผู้ที่อยู่ในเกาะ
แมว	๑ พยางค์	๑ หน่วย	สัตว์เลี้ยงในบ้านมีสี่ขากินปลาเป็นอาหาร
มะละกอ	๓ พยางค์	๑ หน่วย	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
สังกะสี	๓ พยางค์	๑ หน่วย	ชื่อวัสดุชนิดหนึ่ง
แมลงวัน	๓ พยางค์	๑ หน่วย	ชื่อแมลงประเภทหนึ่ง
ตุ๊กตาทอง	๔ พยางค์	๒ หน่วย (ตุ๊กตา+ทอง)	ชื่อรางวัล เป็นตุ๊กตาสีทองสำหรับมอบให้ ดาราดีเด่น

จะสังเกตเห็นว่า คำ ๑ คำ จะต้องมีหน่วยคำอย่างน้อย ๑ หน่วยเสมอ ซึ่งหน่วยคำ ๑ หน่วย อาจมีเพียงหน่วยเสียงเดียว (พยางค์เดียว) เช่น แมว ฟ้า น้ำ วัว ควาย หรืออาจมีหน่วยเสียงมากกว่า ๑ หน่วย (มากกว่า ๑ พยางค์) เช่น มะละกอ สังกะสี แมลงวัน ตุ๊กตาทอง นอกจากนี้ คำ ๑ คำ ยังอาจประกอบด้วยหน่วยคำมากกว่า ๑ หน่วยก็ได้

ตัวอย่าง

คำที่มีหน่วยคำ ๑ หน่วย เช่น

คำ	หน่วยคำ
แม่	/แม่/
สะใภ้	/สะใภ้/
ขนม	/ขนม/
กะลาสี	/กะลาสี/

คำที่มีหน่วยคำ ๒ หน่วย เช่น

คำ	หน่วยคำ
แม่น้ำ	/แม่/ /น้ำ/
สะใภ้เจ้า	/สะใภ้/ /เจ้า/
ขนมชั้น	/ขนม/ /ชั้น/
กะลาสีเรือ	/กะลาสี/ /เรือ/

คำที่มีหน่วยคำ ๓ หน่วย เช่น

คำ	หน่วยคำ
นักการทูต	/นัก/ /การ/ /ทูต/
เครื่องบินอากาศ	/เครื่อง/ /ปรับ/ /อากาศ/
ช่างไฟฟ้า	/ช่าง/ /ไฟ/ /ฟ้า/
จันดาวเทียม	/จัน/ /ดาว/ /เทียม/

คำที่มีหน่วยคำ ๔ หน่วย เช่น

คำ	หน่วยคำ
บ้านพักตากอากาศ	/บ้าน/ /พัก/ /ตาก/ /อากาศ/
นักเดินทางไกล	/นัก/ /เดิน/ /ทาง/ /ไกล/
พ่อค้าคนกลาง	/พ่อ/ /ค้า/ /คน/ /กลาง/

สำหรับคำที่มีหน่วยคำมากกว่า ๔ หน่วย มักเป็นศัพท์ทางวิชาการ ศัพท์บัญญัติ ชื่อเฉพาะ หรือราชาศัพท์ เช่น ภาษาเงินได้บุคคลธรรมดา ศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์

สรุปความรู้

- พยางค์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ องค์ประกอบของพยางค์ประกอบด้วย พยางค์สระ สระ และวรรณยุกต์ เรียกว่า ประสม ๓ ส่วน ประสม ๔ ส่วน ได้แก่ พยางค์สระ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ประสม ๔ ส่วนพิเศษ ได้แก่ พยางค์สระ สระ วรรณยุกต์ ตัวการันต์ ประสม ๕ ส่วน ได้แก่ พยางค์สระ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์
- พยางค์ต้น คือ พยางค์ที่ประสมกับสระ อาจมีพยางค์ตัวเดียวหรือพยางค์ ๒ ตัวก็ได้
- สระ คือ เสียงที่เปล่งจากลำคอโดยตรง เมื่อประสมกับพยางค์ต้นหรือตัวสะกด ใช้รูปสระเดิมบ้าง เปลี่ยนไปใช้รูปสระอื่นบ้าง สระบางตัวลดรูป
- ตัวสะกด คือ พยางค์ที่ประสมอยู่ท้ายสระ อาจมีพยางค์ตัวเดียวหรือพยางค์ ประสม ๒ ตัวก็ได้
- วรรณยุกต์ คือ ระดับเสียงของพยางค์มี ๕ เสียง ๔ รูป กำกับอยู่เหนือพยางค์ต้น ตัวการันต์ คือ พยางค์ที่ไม่ต้องการออกเสียง มีไว้เพื่อรักษารูปศัพท์เดิมของคำ
- คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งซึ่งจะมีความหมายเสมอ คำอาจหมายถึง พยางค์ในแต่ละวรรคของคำประพันธ์ หรือหมายถึงคำกลอนในคำประพันธ์ประเภทกลอน ๑ คำกลอน มี ๒ วรรค
- นักภาษาศาสตร์เรียกหน่วยในภาษาที่เล็กกว่าคำว่า “หน่วยคำ” ซึ่งจะต้องมีความหมายเสมอ อาจมีหน่วยเดียว หรือมากกว่า ๑ หน่วยก็ได้
- คำ ๑ คำ จะต้องมียอดประกอบเป็นหน่วยคำอย่างน้อย ๑ หน่วยเสมอ

พยางค์และคำ

<http://suwannarat.wordpress.com/2011/08/01/>

วรรณยุกต์

อย่างที่ทราบกันดีว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ ซึ่งจัดเป็นเอกลักษณ์ทางภาษา อย่างหนึ่ง แต่มีใช้ภาษาไทยเท่านั้นที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ในบรรดาภาษาต่าง ๆ ทั่วโลก ในทุกทวีปมากกว่าพันภาษาที่ยึดวรรณยุกต์เป็นสำคัญในการแยกความหมายของคำ เช่น ภาษาไทย จีน พม่า ญวน พูตูในเอเชีย ภาษาทวิ พูตูในซูดาน ภาษาทิฟิ ภาษาเอฟฟีลล์ ภาษาอารูบา พูตูในไนจีเรีย ภาษาคิกู พูตูในแอฟริกาตะวันออก ภาษาสวิตซ์ พูตูในยุโรป ภาษาอินเดียนแดง พูตูในอเมริกา

ลักษณะของวรรณยุกต์ในบางภาษาก็เป็นลักษณะวรรณยุกต์เสียงระดับเดียว (level tone) หรือบางครั้งในภาษาอังกฤษก็ใช้ว่า register tone อันเป็นวรรณยุกต์ที่มีเสียงเสมอเท่ากันเมื่อ ออกเสียง แต่บางทีก็มีวรรณยุกต์เสียงเปลี่ยนระดับ (contour tone) อันเป็นวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียง ขึ้นลงหรือเปลี่ยนแปลงไปขณะที่ยังออกเสียง อย่างในภาษาไทย เสียงวรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอก เป็นวรรณยุกต์เสียงระดับเดียว ส่วนเสียงวรรณยุกต์โท วรรณยุกต์จัตวาเป็นวรรณยุกต์เสียง เปลี่ยนระดับ ส่วนเสียงวรรณยุกต์ตรีนั้นมีลักษณะไปทางวรรณยุกต์เสียงเปลี่ยนระดับ เพราะ เมื่อจะสุดเสียงวรรณยุกต์ตรี เสียงจะลดต่ำลง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ เป็นหน่วยเสียงที่สำคัญในภาษา การเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ จะเป็น พื้นฐานในการวิเคราะห์ภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ ที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกับภาษาไทย

ทบทวนชวนคิด

- พยางค์มีลักษณะอย่างไร จงอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ๓ ตัวอย่าง
- องค์ประกอบของคำมีอะไรบ้าง

กิจกรรมเสนอแนะ

- ให้นักเรียนยกตัวอย่างตัวการันต์ที่มีพยางค์ตัวเดียวและพยางค์สองตัวอย่างละ ๕ ตัวอย่าง
- ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำต่อไปนี้ อย่างละ ๕ ตัวอย่าง
  - คำที่มีหน่วยคำ ๑ หน่วย
  - คำที่มีหน่วยคำ ๒ หน่วย
  - คำที่มีหน่วยคำ ๓ หน่วย
- ให้นักเรียนยกตัวอย่างส่วนประกอบของพยางค์จากสื่อสิ่งพิมพ์ ๕ ตัวอย่าง ดังต่อไปนี้
  - ประสม ๓ ส่วน
  - ประสม ๔ ส่วน
  - ประสม ๔ ส่วนพิเศษ
  - ประสม ๕ ส่วน
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มค้นคว้าคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาอย่างละ ๑๐ คำ
  - คำพยางค์เดียว
  - คำสองพยางค์
  - คำหลายพยางค์
- ให้นักเรียนอธิบายว่าคำต่อไปนี้มีหน่วยคำและหน่วยเสียงเป็นอย่างไร

ดาราเกาหลี ดารานักร้อง ดาวตก กะหล่ำปลี ก๋วยเตี๋ยวราดหน้า มะพร้าวอ่อน ขนมครก แป้งสาลี ข้าวต้มกุ้ง ข้าวต้มมัด

ปัจจุบันนี้ยังมีผู้เขียนภาษาไทยผิดพลาดอยู่เสมอ นักเรียนจึงควรศึกษาหลักเกณฑ์การเขียนตัวสะกดที่ถูกต้อง และศึกษาคำและความหมายจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานด้วย หลักการเขียนสะกดคำมีดังนี้

๑. หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

๑.๑ หลักการประวิสรรชนีย์ เป็นการออกเสียง อะ ที่ปรากฏรูปวิสรรชนีย์ มีหลักสังเกตดังนี้

๑) คำไทยแท้ทุกคำที่ออกเสียง อะ ชัดเจนให้ประวิสรรชนีย์ เช่น มะระ ระยะ ตะกละ หรือคำไทยแท้พยางค์เดียวที่ออกเสียง อะ ให้ประวิสรรชนีย์ด้วย เช่น จะ ปะ กะ นะ

๒) คำเดิมซึ่งมีหน่วยคำ ๒ หน่วย บางหน่วยคำมีเสียงกร่อนไปเป็นเสียงสระ อะ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น

ตวัน	เป็น	ตะวัน	หมากพร้าว	เป็น	มะพร้าว
ชาวแม่	เป็น	ชะแม่	หมากม่วง	เป็น	มะม่วง
ตัวขาบ	เป็น	ตะขาบ	จันนี้	เป็น	จะนี้
เผลอเผลม	เป็น	ชะเผลม	จันนั้น	เป็น	จะนั้น
สาวไ้	เป็น	สะไ้	ต้นเคียน	เป็น	ตะเคียน

ตะเคียน

๓) พยางค์ท้ายของคำที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ถ้าต้องการอ่านออกเสียง อะ ท้ายคำให้ประวิสรรชนีย์ที่พยัญชนะตัวท้ายนั้น เช่น สรณะ ขณะ พละ ลักษณะ คิลปะ ธรรมะ ถ้าไม่ต้องการออกเสียง อะ ให้เขียนเครื่องหมายแทนตามพยัญชนะตัวท้ายนั้น เช่น สรณ์ ลักษณะ คิลป์ ธรรม์

๔) คำในภาษาจีน ภาษาชวา ภาษาญี่ปุ่น ภาษาพม่า ที่ออกเสียง อะ เมื่อไทยนำมาใช้ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น

บ๊ะจ่าง

ภาษาจีน	บะหมี่ แป๊ะชะ บ๊ะจ่าง สะเก๋ เต๋อบะ บะซ้อ
ภาษาชวา	ปาปะอะหยี (พ่อ) อะหนะ (ลูก) มะเดหวี (ตำแหน่งมเหสีที่ ๒) ประโหมสุหรี (มเหสีฝ่ายขวา) ปะหนัน (ดอกกล้าเจียก) กระตะ (ซีม้า) กระยาหัง (ท้องฟ้า) สะตาทมัน (สวน)
ภาษาญี่ปุ่น	ชาปะ ชาโยนาระ ชาคุระ โยชิตะ
ภาษาพม่า	อังวะ อะแซหวุ่นกี้ ตะเบงชะเวตี้

๕) คำที่กร่อนมาจากคำซ้ำ ๆ กัน เรียกว่า คำอภัสส ซึ่งมักใช้ในคำประพันธ์ เมื่อออกเสียง อะ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น

ริกริก	-	ระริก	ยัมยัม	-	ยะยัม
แย้มแย้ม	-	ยะแย้ม	วับวับ	-	วะวับ
รินริน	-	ระริน	รีนรีน	-	ระรีน

๖) คำที่ขึ้นต้นด้วย สะ เมื่อแผลงเป็น ตะ หรือ กระ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น

สะเทือน	-	กระเทือน	สะพาน	-	ตะพาน
สะท้อน	-	กระท้อน	สะพาย	-	ตะพาย

๗) คำบางคำพยางค์ต้นมีวิสรรชนีย์อยู่ ถึงแม้จะแทรก “ร” สำหรับใช้ในคำประพันธ์ก็ยังคงให้ประวิสรรชนีย์อย่างเดิม เช่น

สะอั้น	-	สระอั้น	สะอาด	-	สระอาด
สะคราญ	-	สระคราญ	ชะมด	-	ชะระมด

ชะมด

๘) คำที่พยางค์หน้าออกเสียง “ระ” เป็นคำภาษาเขมรให้ประวิสรรชนีย์ เช่น ระเบียบ ระเบียบ

๙) พยางค์หน้าของคำที่ออกเสียง กระ ประ ตะ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น

กระชาปณ์	กระหนก	กระษัย	กระเขียร (แผลงจากเกษียร แปลว่า น้ำนม)
ประจักษ์	ประกาศ	ประมาท	ประโยชน์
ตระกุล	ตระการ	ตระหนัถ	ตระหง่าน

ปลาชะบะ

๑๐) คำท้ายพยางค์ของภาษาอื่น ๆ ถ้าออกเสียง อะ ให้ประวิสรรชนีย์ด้วย เช่น ชาปะ ชาโยนาระ ชาคุระ เติมปุระ
อังวะ เมาชะมะ แป๊ะชะ กระตะ อะหนะ อิสระ คณะ

๑.๒ หลักการไม่ประวิสรรชนีย์ เป็นการออกเสียง อะ ไม่ปรากฏรูปวิสรรชนีย์ มีดังนี้

๑) คำไทยที่ไม่ประวิสรรชนีย์มาแต่โบราณ เมื่อเขียนเป็นคำเต็มก็ไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น

- ธ - ออกเสียงว่า ทะ แปลว่า ท่าน เช่น ๓ ประสงค์ใด
- ณ - ออกเสียงว่า นะ แปลว่า ที่ ใน เช่น ณ อยู่ชยา
- ฯพณฯ - ออกเสียงว่า พะ-นะ-ท่าน ย่อมาจากคำว่า พณหวัเจ้าท่าน เป็นคำนำหน้าชื่อหรือตำแหน่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เช่น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี